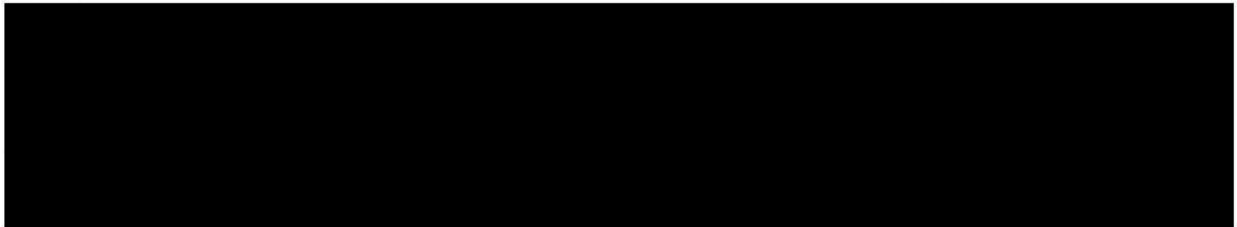

nyjt. IV. 5.

Tisztelt Kaposvári Törvényszék!

indítványozók – mellékelten csatolt meghatalmazással igazolt ügyünkben elsőfokon eljáró Kaposvári Törvényszék előtt folyamatban volt perben azzal a

jogi képviselőnk útján az ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 00679 - 0 / 2020	
Érkezett: 2020 APR 08.	
Példány: 1	Kezelőiroda: 1

kérelemmel

fordulunk a T. Kaposvári Törvényszékhez, hogy az alábbi alkotmányjogi panaszunkat és az ahhoz mellékelte iratokat az Alkotmánybírósághoz szíveskedjék haladéktalanul továbbítani a Pp. 425.§. (1) bekezdése alapján.

és az **ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG**

Tisztelt Alkotmánybíróság!

KAPOSVÁRI TÖRVÉNYSZÉK POLGÁRI IRODA KAPOSVÁR	
Érk.: 2020-03-31	
Alapanyag: 1	Mell.: 13 db
Az ügyirat száma: 19.P.21.286/2014	2014

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. 27. §. alapján, az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria Pfv.III.21.038/2018/11 számú**, valamint a **Pécsi Ítéltábla Pfv.V.20.077/2017/19 számú** és a **Kaposvári Törvényszék 19.P.21.286/2014/75 számú** ítéleteinek Alaptörvény-ellenességét és azokat az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. 43. §. alapján semmisítse meg.

A Kaposvári Törvényszék előtt 19.P.21.286/2014 szám alatt 2014. szeptember 12-én nyújtottunk be keresetet, mi indítványozók, mint felperesek a [redacted] kereset ellen, kártérítés megfizetése iránt. Keresetünket arra alapoztuk, hogy az alperes, mint mobilszolgáltató [redacted] latti ingatlanon egy kétszintes csatorna ház tetőzetén egy mobilátviteli-bázisállomást létesített. Az említett ház tetején 3 db 6 méter magasságú fémrúdra szerelt, egyenként 1,5-1,5 méter magasságú és 30 cm szélességű antenna panelek kerültek elhelyezésre.

Keresetünket az 1959. évi IV. tv. (Régi Ptk.) 100. §-ra és 339.§. (1) bekezdésére alapítottuk. A per a régi Polgári Perrendtartás (1952. évi III. tv.) alapján folyt.

E mellett [REDACTED] szakértő azt is megállapította, hogy a perbeli bázisállomás telepítése a 3G technológia miatt vált szükségessé és az alperes három egymással kapcsolatban lévő, egymáshoz közeli bázisállomás együttes tervezését és kivitelezését kezdte el, amelyek közül az elsőt 2007. december 05-én, a másodikat 2008. május 07-én üzemelték be, míg a harmadik, a perbeli bázisállomást, 2008. augusztus 18-án rögzítették, azaz az előző bázisállomáshoz képest csak három hónap eltéréssel. A hírközlési szakértő megállapította, hogy az előző két bázisállomás helyének rögzítésével az alperes saját lehetőségeit korlátozta be a harmadik, felperesek közelében lévő bázisállomás helyének kijelölését illetően. Amennyiben ez utóbbi bázisállomás telepítése az előzőekkel egyidejűleg történt volna, úgy jóval több lehetősége lett volna az alperesnek a helyszíneket illetően és ebben az esetben lehetősége lett volna jóval kisebb mértékű zavarást okozó helyszín megválasztására.

A perindítást megelőzően közjegyzői nem peres eljárásban készült [REDACTED] gazdasági ingatlanforgalmi szakértő szakvéleménye, aki egyenként felmérte a felperesi ingatlanokat, megállapította azok forgalmi értékét a mobilátjátszó állomás telepítésének időpontjában és egyenként rögzítette azt is, hogy az átjátszó állomás milyen zavaró körülményeket okoz az egyes ingatlanokban. Megállapította az egyes felperesi ingatlanokban a bázisállomás szükségtelen zavarása következtében bekövetkezett értékcsökkenést.

A Kaposvári Törvényszék 2017. február 14. napján kelt 19.P.21.286/2014/75 számú ítéletével valamennyi felperes keresetét elutasította. Álláspontja szerint a felperesek keresetében állított káros hatások, szükségtelen zavarások nem nyertek bizonyítást. Az ingatlanforgalmi szakértői véleményt az elsőfokú bíróság nem fogadta el, álláspontja szerint az abból a téves álláspontból indult ki, hogy a bázisállomás létesítése miatt kialakult félelemérzet az ingatlanok forgalmi értékcsökkenését okozza, amelynek mértékét az antennától való távolság határozza meg. Az elsőfokú bíróság vitatta, hogy köztudomású tény lenne az antennák sugárzó hatásától való félelem és, hogy ez a félelem az ingatlan árakban értékcsökkenést okozna.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint továbbá az alperes a kártérítési felelősség alól kimentette magát, annak bizonyításával, hogy a térség zavartalan szolgáltatásához a perbeli adott helyen kellett létesítenie az átjátszó állomást. [REDACTED] szakértő szakvéleményét úgy értelmezte, hogy a szakértő nem talált olyan lehetőséget a helyszíni bejárások során, ahol kevesebb zavarással elhelyezhető lett volna egy bázisállomás. Az egyetlen lehetséges alternatívaként megjelölt sportcsarnok épületén történő elhelyezést, annak közelsége folytán, ugyanolyan sérelmesnek tartotta. Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperesek által felkért [REDACTED] magánszakértő szakértői véleménye a perbeli szakvélemény lényeges megállapításait nem vonta kétségbe.

A felperesek az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezést terjesztettek elő, amelyekben hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás több tekintetben hiányos és részben téves. Hivatkoztak továbbá a felperesek arra is, hogy a bizonyítékokat az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte és jogi következtetése is e tekintetben tévesek.

A másodfokon eljáró Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.077/2017/19 számú 2018. február 23. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság részben kiegészítette a felperesek fellebbezése folytán a tényállást, több tekintetben azonban a felperesek fellebbezésében foglaltakkal egyáltalán nem foglalkozott, azokat úgy mellőzte, hogy a mellőzést nem is indokolta. A másodfokú eljárásban tanúbizonyítást folytatott le a bíróság és ezen tanúvallomásra is tényállást alapozott, amely részben ellentétes volt a perben rendelkezésre álló okirati bizonyítékokkal és a szakértői véleményekkel is.

A felperesek által hangoztatott és részletezett körülményekkel szemben a másodfokú bíróság részben azt állapította meg, hogy az alperes az alternatív telepítési lehetőségeket megvizsgálta és egyéb olyan helyszínen nem volt lehetőség a telepítésre, ahol a felpereseket nem vagy kevésbé zavarta volna.

A másodfokú bíróság szerint az antennaállomások tájidegensége nem tekinthető zavarásnak, különösen nem szükségtelen zavarásnak, az pedig, hogy a tulajdonos milyen küllemű épületet, berendezést vagy más létesítményt lát az ingatlanról esztétikai kérdés, amely a polgárjog eszközeivel nem értékelhető. Több körülményt a szükségtelen zavarás megalapozatlanságaként értékelt, így azt is, hogy az alperesi bázisállomás telepítését megelőzően volt egy árbóc antenna azon az épületen amelyre az alperes is átjátszó állomását telepítette.

Hivatkozott a másodfokú bíróság egyebek között arra is, hogy tudományos módszerekkel nem igazolt, hogy a mobiltelefon átjátszó állomások az egészségre ártalmas sugárzást bocsátanak ki.

„Mindaddig amíg az átjátszó állomások egészségre ártalmas sugárzása tudományos módszerekkel nem igazolt, alaptalannak kell tekinteni az átjátszó állomások egészségre ártalmas sugárzástól való félelmet.”

A szakértői véleménnyel szemben, amely szerint köztudomású tény az, hogy az átjátszó állomások sugárzása általános félelmet kelt az emberekben, a másodfokú bíróság eltérő véleményt fogalmazott meg.

Szerinte ennek ellentmond, hogy széles körben elterjedt a mobil informatikai eszközök és az egyéb elektromágneses sugárzást kibocsátó eszközök, pl. mikrohullámú sütő használat. Vitatta a másodfokú bíróság az ingatlanforgalmi szakértő következtetéseit, azokkal ellentétes álláspontot foglalt el.

A másodfokú bíróság szerint egy tudományos kutatás megállapításai, melyek a felpereseket érő káros egészségügyi hatások alátámasztását célozták súlytalanok, azon megállapítások tükrében, hogy számos egészségügyi vonatkozású vizsgálat történt e vonatkozásban Amerikától kezdődően egészen Magyarorszáig. Eltérő az orvosszakértők véleménye. Van aki a negatív hatását bizonyítottnak véli, van aki pedig nem támasztja alá.

Ugyanakkor kifogásolja a másodfokú ítélet, hogy az ingatlanforgalmi szakvélemény nem foglalkozik kellően azzal, hogy a mobilhálózat lefedettségének növelése az ingatlanokban értéknövekedést okozott-e és ha igen milyen mértékben.

A másodfokú bíróság szerint is az alperes sikeresen kimentette magát a kártérítési felelősség alól. A szakértők, illetve az alperes által elismert lehetséges telepítési helyszínek közül a másodfokú bíróság csak a közelben lévő sportcsarnok épületét tekintette alternatív telepítési helyszíneként. A többi telepítési helyszínt lényegében indokolás nélkül elvetette.

A másodfokú bíróság azt a [REDACTED] szakértő által megfogalmazott követelményt, hogy az alperes a perbelivel lényegében együtt tervezett és telepíteni kívánt másik két bázisállomást csak három hónappal korábban telepítette, mint a perbelit, csupán felperesi hivatkozásnak tekintette, nem szakértői megállapításnak. Így nem is értékelt az alperes terhére mulasztásként azt, hogy a másik két bázisállomás röviddel korábban történt telepítésével saját magát korlátozta be a perbeli bázisállomás helyét illetően. A többi telepítési helyszínnel kapcsolatban is hiányos és a perbeli iratokkal ellentétes indokolást adott a másodfokú bíróság.

- Amennyiben az eljáró bíróságok eleget tesznek indokolási kötelezettségüknek, és reagálnak valamennyi érdemi, az ügy lényegi elbírálásához tartozó hivatkozásunkra, amelyeket a következő 2. pontban részletezünk, úgy ez a döntésüket érdemben befolyásolta volna.
- Amennyiben az általunk támadott ítéletek nem sértik meg a fegyveregyenlőség elvét azzal egyebek között, hogy az alperessel hosszú ideig munkaviszonyban álló ████████ tanúvallomásaiban is csak feltételesen állított körülményeket nem fogadják el valósnak a perben rendelkezésre álló okiratokkal, önkormányzati levelekkel és a hírközlési műszaki szakértők megállapításaival szemben, továbbá a felperesek által felkért ████████ igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményében írtakat teljes egészében figyelembe veszik és abból nemcsak önkényesen kiragadott részekre hivatkoznak, úgy ez a döntésüket érdemben befolyásolta volna.
- Amennyiben a megtámadott ítéletek nem sértik meg eljárásaikban az egyéniesítést alapvető jogalkalmazói követelményét, nem alkalmaznak egyes felperesekre fennálló per eldöntése szempontjából hátrányos körülményeket, a többi ilyen hátránnyal nem érintett felperesre is, úgy ez a döntéseket érdemben befolyásolta volna.

Amennyiben az indítványunkban támadott ítéletek figyelembe veszik az **Alaptörvény XXI. cikk (1. és 2.) bekezdését**, azaz elismerik és érvényesítik a felperesek jogát is az **egészséges környezethez** és ennek megfelelően értelmezik a régi Ptk. (1959. évi IV. tv.) 100. §-át és az elektronikus hírközlésről szóló törvény (EHT.94. § és 96. §. (3) bekezdését) és elismerik a felperes jogát a környezetükben okozott kár helyreállításával kapcsolatban, úgy ez a bírói döntéseket érdemben befolyásolta volna és ez egyben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

- Amennyiben az eljáró bíróságok az Alaptörvény XIII. cikk (1. és 2.) bekezdését a régi Ptk. 100. §-nak alkalmazása során figyelembe veszik és elismerik azt, hogy az alperesek az általuk létesített és működtetett átjátszó állomással jelentősen korlátozták a felperesek tulajdonához, ingatlanjaikhoz fűződő használati jogát, ezen korlátozás mértékét és jelentőségét, úgy ez a bíróságok döntését érdemben befolyásolta volna.
- Amennyiben a támadott ítéletek a régi Ptk. 100. §-át és az EHT. 94. §. és 96. §. (3) bekezdését az Alaptörvény 28. cikkének megfelelően elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, ez a bírói döntést érdemben befolyásolta volna.
- Amennyiben a Kúria az általunk hivatkozott és megsemmisíteni kért ítéletében eleget tesz az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésében írt kötelezettségének, azaz figyelemmel van arra, hogy a rendes bíróságok **jogalkalmazásának egységét biztosítania** kell, úgy nem tért volna el ítéletének meghozatala során a hasonló, azonos tárgyú ügyekben hozott saját ítéleteitől, a közzétett nagyszámú döntésektől, valamint **13/2014. számú Polgári Elvi döntés** megállapításaitól. Az **Alkotmánybíróság 10/2014(IV.4.) AB határozatában** (az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. tv. 163/F. §. Alaptörvény ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről) döntésében pontosan az ilyen ügyekben kialakult egységes joggyakorlatot foglalta össze és értékelte döntése meghozatala során, melyet a Kúriának szintén figyelembe kellett volna vennie fenti kötelezettsége körében.

Szokatlan módon a másodfokú eljárásban a bíróság kifejezett felhívására jelentette be az alperes tanúként [REDACTED] aki az alperes alkalmazásában állt hosszú ideig. A bíróság több okirati bizonyítékot és szakértői megállapítást is félredobott és ezekkel szemben [REDACTED] tanúvallomására alapított tényállást és vont le következtetéseket.

A felperesek a jogerős ítélettel szemben 2018. április 27-én kelt felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő a Kúriához.

A felülvizsgálati kérelemben a felperesek 28 oldalon keresztül részletezték a jogerős ítélet álláspontjuk szerint hiányos és téves megállapításait, részben a tényállás és az abból levont következtetések, részben a bizonyítékok kirívóan téves értékelése és a jogszabályok téves értelmezése alapján.

A Kúria mint Felülvizsgálati Bíróság 2019. november 27-én kelt Pfv.III.21.038/2018/11 ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Kúria ítéletének teljes terjedelme 8 oldal, amelyből 4 oldalt foglal el a peres felek képviselőinek felsorolása, illetve az ítélet fejrésze. A maradék 4 oldalból 3 oldal az előzmények és a felülvizsgálati kérelem ismertetése, a tényleges indokolás egy oldal.

Azaz a felperesek 28 oldalon részletezett nagyszámú ténybeli és jogszabályi hivatkozását, jogi érveit a Kúria rendkívül rövid, egy oldalas indokolással utasította el.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozók, mint felperesek valamennyi jogorvoslati lehetőségüket kimerítették. Fellebbezést nyújtottak be a Kaposvári Törvényszék 19.P.21.286/2014/75 számú ítélete ellen, valamint felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő a Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.077/2017/19 számú ítélete ellen.

A Kúria Pfv.III.21.038/2018/11 számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria Pfv.III.21.038/2018/11 számú ítéletét a felperesek jogi képviselője 2020. január 21. napján vette át. Az alkotmányjogi panaszt ezen időponthoz képest a rendelkezésünkre álló 60 napos határidőn belül nyújtjuk be.
(Abtv.30.§. (1) bekezdés)

d) Az indítványozók érintettségének bemutatása

Az indítvánnyal érintett peres eljárásokban az indítványozók felperesként jártak el, rájuk nézve hátrányos ítéletek születtek, érintettségük ezen alapul.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjog sérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Amennyiben az indítványunkban támadott Kúria Pfv.III.21.038/2018/11 számú ítélete és a Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.077/2017/19 számú ítélete és a Kaposvári Törvényszék 19.P.21.286/2014/75 számú ítélete az Alaptörvény XXVIII.cikk (1) bekezdésében írt tisztességes eljárás elvét nem sérti meg, úgy ez döntésüket érdemben befolyásolta volna az alábbiak alapján.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntések Alaptörvény-ellenességének indokolása

I./ Az Alaptörvény XXVIII. cikk 1. bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét a jogerős ítélet és a Kúria Pfv.III.21.038/2018/11 számú ítélete, az alábbiak miatt merítette ki:

I/A./ A felperesek jogszabályi hivatkozásainak a figyelmen kívül hagyása

A hivatkozott kúriai ítélet 25. és 26. bekezdésében akként foglalt állást, hogy a felülvizsgálati kérelem indokainak utólagos módosítására a félnek nincs lehetősége, ezért érdemben nem vizsgálta a határidőben előterjesztett felülvizsgálati kérelem azon érveit, amelyekkel kapcsolatban a felperesek nem jelöltek meg konkrét jogszabály helyet – így a szakkérdésnek minősülő kérdésekben való állásfoglalást – illetve a 60 napos határidőn túl beterjesztett beadványban foglalt jogszabálysértéseket és azok jogi indokait.

Álláspontunk szerint a Kúria a fentiekkel összefüggésben több szempontból is megsértette a felperesek tisztességes eljáráshoz való jogát.

Egyrészt ez megvalósult azzal, hogy az ítélet indokolásában nem sorolta fel a felülvizsgálati kérelemben szereplő felperesi hivatkozások közül kimerítően azokat, amelyeket a 60 napos felülvizsgálati határidőn túl előterjesztett beadványunkban soroltunk fel. Ezek közül az ítélet csak egyet, a szakkérdésnek minősülő kérdésekben való állásfoglalást jelöli meg. Mivel a 28 oldalas felülvizsgálati kérelemben felsorolt több tucat érvünk közül a Kúria ítéletének indokolása irreálisan és ésszerűtlenül rövid tartalommal, mindössze egy oldalon intézi el az indokolást – a külön pontban részletezett indokolási kötelezettség megsértése mellett – az indítványozó felpereseket tisztességtelenül olyan helyzetben hagyja, hogy valójában a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperesek az indokolás alapján nem tudhatják, hogy mely érveiket hagyta figyelmen kívül a Kúria, az álláspontja szerint késedelmesen előterjesztett jogszabályi hely megjelölések miatt és melyek azok a hivatkozások, amelyekre egyszerűen csak nem reagál a Kúria az indokolásban. Álláspontunk szerint ezzel összefüggésben a Kúria tévesen alkalmazza az 1952. III. tv. (rég. Pp.) felülvizsgálati eljárásra vonatkozó rendelkezéseit is. Ezzel kapcsolatban a Kúria jogértelmezése kirívóan egyoldalú és hátrányos a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperesekre nézve.

rPp.272.§.valóban meghatározza a felülvizsgálati kérelem tartalmát, amelyben a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése is szükséges. A 272. §. (1) bekezdése tartalmazza, hogy a határozat közlésétől számított 60 napon belül kell benyújtani a felülvizsgálati kérelmet.

A 272. §(3) bekezdés azonban akként rendelkezik, hogy **„ha a felülvizsgálati kérelemben tartalmilag helyesen történik hivatkozás a jogszabálysértés tényére, de a megsértett jogszabályhely megjelölése téves, ezen okból a felülvizsgálati kérelem nem utasítható el.”**

Az rPp. 273. §. (5) bekezdése mondja ki – melyre a Kúria indokolásában hivatkozik – hogy a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni.

Az eljárási jog továbbá lehetővé teszi, hogy a felülvizsgálati kérelem kezdeményezője az ellenkérelemre vonatkozóan még észrevételt tegyen. Továbbá a Kúria által megtartott tárgyaláson is a felek érdemben nyilatkozhatnak az ügyel kapcsolatban.

A rPp. tehát a 272. §. (3) bekezdésében kifejezetten a Kúria kötelezettségévé teszik a felülvizsgálati kérelem tartalmi figyelembevételét abban az esetben, ha tartalmilag helyesen történik hivatkozás a jogszabálysértés tényére, csak téves a megjelölt jogszabályhelyre történő hivatkozás.

- Amennyiben a Kúria a fenti kötelezettségének eleget tett volna, úgy ez döntését érdemben befolyásolta volna és ez egyúttal alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés is.

2./ Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az indítványunkban támadott első- és másodfokú ítélet, valamint a Kúria ítéletei az Alaptörvény alábbi rendelkezései sértették meg.

I. Alaptörvény XXVIII.cikk (1) bekezdés

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság, tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidő belül bírálja el.”

II. Alaptörvény XXI. cikk (1. és 2.) bekezdés

„Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt - törvénybe meghatározottak szerint - helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni.”

III. Alaptörvény XIII. cikk (1. és 2.) bekezdés

„Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

A tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott eseteken és módon, teljes feltétlen és azonnal kártalanítás mellett lehet.”

IV. Alaptörvény 28.cikk

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

V. Alaptörvény 25.cikk (2) bekezdés

„A rendes bíróságok döntenek büntetőügyben, magánjogi jogvitában és törvényben meghatározott egyéb ügyben. A rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.”

Ezt a körülményt, valamint azt, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárása a perbeli esetben 2018. áprilisától 2019. november végéig, azaz több, mint másfél évig tartott, álláspontunk szerint kifejezetten a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét jelenti az, hogy a Kúria figyelmen kívül hagy teljes egészében egy olyan felperesi jogszabály hivatkozást, mely esetlegesen nem szerepelt a felülvizsgálati kérelemben, csupán az ellenfél ellenkérelmének előterjesztése után egy további beadványban pontosították azt a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperesek, amely semmiképp sem minősíthető a kérelem megváltoztatásának.

Teljesen ésszerűtlen, logikátlan, semmilyen jogelv és jogértelmezés nem támasztja alá azt a kúriai álláspontot, hogy a másfél évig tartó saját eljárásának legelején előterjesztett felperesi beadvány tartalmát, mely csupán pontosítást, kiegészítést tartalmaz az ellenkérelemre vonatkozóan és amely a korábban előterjesztett részletesen kifejtett és megfogalmazott pontosan beazonosítható és besorolható jogszabálysértések megjelölését tartalmazza, miért ne használhatná fel, vehetné figyelembe saját eljárásban, ha egyébként nem ütközik a rPp. 273. §. (5) bekezdésébe.

A tisztességtelen eljáráshoz való jog sérelmét valósítja meg a Kúria ítéletének indokolásában a fentiekől függetlenül azon lényeges körülmény folytán, hogy figyelmen kívül hagyja azt, hogy felülvizsgálati kérelmünk bevezető részében valóban csak a jogerős ítélet anyagi jogszabálysértésének alapjául szolgáló jogszabályhelyeket jelöltük meg és emellett tartalmilag jelöltük meg az eljárási szabálysértéseket, amelyeket a jogerős ítélet megvalósított. Az eljárási szabálysértések jogszabályi megjelölését, a jogszabályhivatkozásokat, már nem a bevezető részben, hanem a felülvizsgálati kérelmünk további részeiben az adott eljárási szabálysértés részletes kifejtésénél jelöltük meg. Erre a Kúriához megküldött 2019. január 16-án kelt észrevétel és felülvizsgálati kérelem pontosítás megjelölésű beadványunkban fel is hívtuk a Kúria figyelmét és ismételten összefoglaltuk ezen beadványunk első és második oldalán, hogy az alperes ellenkérelmében hiányolt jogszabályi hivatkozások felülvizsgálati kérelmünk melyik részében, melyik pontjában vagy oldalán találhatóak.

Így a Kúria ítéletének indokolásában a hiányolt jogszabályhelyek közül egyetlenként megjelölt szakkérdésnek minősülő kérdésekben való állásfoglalás hivatkozását az eredeti, azaz alap felülvizsgálati kérelmünk 11. oldal 4. bekezdésében jelöltük meg, konkrétan hivatkozva, az rPp. 182. §. (3) bekezdésére, kiemelve, hogy nincs jogi lehetőség arra, hogy szakkérdésben, ne szakértői vélemény alapján kerüljön sor tényállás megállapítására, mint ahogy a másodfokú bíróság döntése alapján történt, amikor is a szakértői véleménnyel szemben egy tanú vallomását fogadta el a másodfokú bíróság, továbbá szakkérdésben bírálta felül [REDACTED] igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményét.

Amint fentebb kifejtettük a Kúria döntésének indokolásában nem jelölte meg azokat az álláspontja szerint fennálló felperesi mulasztásokat, amelyek a 60 napos határidőn túl előterjesztett jogszabálysértések, illetve azok jogi indokainak megjelölésére vonatkoznak. Megvizsgálva az eredeti felülvizsgálati kérelmünket véleményünk szerint az állapítható meg, hogy valójában a Kúria álláspontja minden alapot nélkülöz:

- Az anyagi jogszabálysértések a felülvizsgálati kérelem bevezetőjében és később indokolásában is több helyen megjelölésre kerültek a Ptk. 100. §. és 339. §. tekintetében.
- Alapfelülvizsgálati kérelmünk I/6. pontjában részleteztük az EHT.94. §. és 96. §. (3) bekezdés megsértésének indokait.

- Hivatkoztunk a jogerős ítélettel szemben a tájékoztatási kötelezettség megsértéséből eredő jogszabálysértésekre és a felülvizsgálati kérelem 23. oldalán kifejezetten meg is jelöltük a **Pp. 3. §. (1) bekezdését**.
- Ugyancsak hivatkoztunk a 60 napon belül előterjesztett felülvizsgálati kérelmünkben arra, hogy a jogerős ítélet a **Pp. 163. §. (3) bekezdését** a köztudomású tények figyelembevételére vonatkozó eljárási szabályt is megsértette és tévesen alkalmazta, a jogszabályhelyet kifejezetten megjelöltük e tekintetben is.
- Ugyancsak megjelöltük kifejezetten felülvizsgálati kérelmünk 21. oldalán a **Pp. 206. §. (1) bekezdését**, amellyel összefüggésben részleteztük a másodfokú bíróság téves bizonyíték értékelését, mert azokat nem a maguk összességében értékelte és a szakértői véleményből kiragadott egyes megállapításokat, másokat pedig figyelmen kívül hagyott.
- Felülvizsgálati kérelmünk 11. oldal 4. bekezdésében hivatkoztunk konkrétan a **Pp. 182. §. (3) bekezdésére**, részletesen alátámasztva, indokolva, hogy ez a jogszabálysértés miért valósította meg a másodfokú bíróság.

Teljesen érthetetlen és megmagyarázhatatlan, hogy a Kúria a fentiekben felsorolt jogszabályi hivatkozásainkat és az ahhoz kapcsolódó részletes érvelésünket a jogerős ítéletekkel szemben miért hagyta teljesen figyelmen kívül.

Ahogy már korábban jeleztük arról is csak találgatni lehet, hogy ez a figyelmen kívül hagyás azért történt, mert a Kúria szerint ezek a jogszabály helyek hiányoznak a 60 napon belül előterjesztett felülvizsgálati kérelemből, vagy csak egyszerűen azért, mert a Kúria nem olvasta végig kellő alaposan a 28 oldal terjedelmű felülvizsgálati kérelmünket. A válasz a Kúria ítéletének indokolásából nem kiolvasható és nem kikövetkeztethető.

Bármely változat is álljon fenn, azonban az egyértelműen megállapítható, hogy a fentiek következtében az indítványozó felperesek tisztességes eljárásához való joga súlyosan sérült a Kúria eljárásban.

I/B./ Indokolási kötelezettség elmulasztása

Az Alkotmánybíróság több döntésében is kifejtette már, hogy az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt** tisztességes eljárásához való jog részjogosítványai között fontos helyet foglal el a rendes bíróságok **indokolási kötelezettségének** teljesítése.

Az sajnálatos módon önmagáért beszél, hogy az egyébként hosszabb terjedelmű jogerős ítélettel szemben, a felperesek által benyújtott **28 oldalas, annak tartalomjegyzékében 20 alpontban összefoglalt részletes beadványt a Kúria szűk egy oldalas indokolással intézi el. Fizikailag képtelenség egy oldalban eleget tenni egy ilyen bonyolult ügyben, egy ilyen hosszú terjedelmű felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatban az indokolási kötelezettségnek.**

a) A Kúria ítéletének indokolása egyáltalán nem említi felülvizsgálati kérelmünknek egyébként az ügy lényegi elbírálásához szorosan kapcsolódó alábbi hivatkozásait:

- A jogerős ítélet által megállapított tényállásban nem vagy hiányosan szereplő körülmények.
- Nem tartalmaz a Kúria ítéletének indokolása semmit a perbeli bázisállomás telepítését megelőző lakossági tiltakozással, a bázisállomás telepítésének körülményeivel az EHT. 94. §. és 96. §. (3) bekezdésének alkalmazásával összefüggő észrevételünk sem.
- A bázisállomás egészségügyi káros hatásaival összefüggő érvelésünkre sem reagált a Kúria.
- Arra a kifogásunkra sem tért ki az indokolás, mely szerint a másodfokú bíróság alaptalanul és jogszabálysértően fogadta el a másodfokú eljárás során meghallgatott [REDACTED] anúvallomásában említett körülményeket a perben rendelkezésre álló okirati bizonyítékokkal és szakértői véleményekkel szemben.
- Arra sem reagált a Kúria semmit, hogy álláspontunk szerint a másodfokú bíróság [REDACTED] ígazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakértői véleményét nem a teljes egészében értelmezte, hanem abból bizonyos mondatokat kiragadott, sőt szakértői kérdésekben felül is bírálta azt.
- Azzal az érvelésünkkel sem foglalkozott a Kúria, mely szerint mind az ingatlanforgalmi szakértői véleménye, mind a hasonló ügyekben született nagy számú kúriai döntés szerint köztudomású ténynek tekintendő, hogy a mobilátjátszó állomások sugárzásától, annak egészségre ártalmas hatásától félnek az emberek. Jeleztük, hogy a másodfokú bíróság nem adta kellő indokát annak, hogy miért tért el ettől az általános gyakorlattól, de a felülvizsgálati eljárásban a Kúria ugyanígy tett.
- A Kúria ítéletének indokolásában megállapította, hogy az alperes a kártérítési felelősség alól sikeresen kimentette magát. Ezzel kapcsolatban csak utalt arra, hogy egyetért a másodfokú bíróság ítéletében foglaltakkal a tekintetben, hogy alternatív telepítési helyszíneként a közeli sportcsarnok épülete merülhetett csak fel, még az alperesek felülvizsgálati kérelmében megjelölt Hotel nem minősül ilyennek. Az egyébként az eljáró bíróságok szerint is megfelelő alternatív helyszín a sportcsarnokot azért vetette el a másodfokú bíróság és a Kúria is, mert álláspontjuk szerint az alperes ezt a helyszínt vizsgálta, de a jegyző a főépítész szakvéleménye alapján azt nem javasolta.(???) **Ezzel kapcsolatban súlyosan iratellenes és valótlan a Kúriának az a megállapítása, hogy a sportcsarnok tetején elhelyezendő bázisállomás az alperes részéről felmerült alternatívaként, ezt az alperes vizsgálta is, de a jegyző a főépítész szakvélemény alapján nem javasolta.** Ahogy ezt felülvizsgálati kérelmünk I./4/b pontjában is kifejtettük a valóság és az iratok alapján megállapítható tényállás az, hogy az alperes csak különálló acélszerkezetes, 30-40 méter magas mobilátjátszó torony tekintetében tárgyalta a helyi önkormányzattal, mind szóban, mind írásban. A sportcsarnoktól, annak keleti oldalától még jóval távolabb lévő szennyvíz átemelő területén létesítendő magasabb mobilátjátszó toronyra nyilatkozta azt a jegyző, illetve a főépítész, hogy a helyszínt nem javasolja [REDACTED] főépítésznek a fellebbezési eljárásban 16. sorszám alatt csatolt levele egyértelműen tartalmazza azt, hogy az alperes az Önkormányzattal, illetve annak szerveivel, háztetőre szerelhető, azaz csak 6 méter magas átjátszó antennáról egyáltalán nem tárgyalta. Felülvizsgálati kérelmünkben kifejtettük azt is, hogy súlyosan iratellenes a másodfokú bíróság ítéletének azon megállapítása, mely [REDACTED] tész idézett levelét úgy értelmezi, hogy a főépítész válasza csak az írásbeli megkeresésre vonatkozott, de ez a szóbeli megbeszéléseket nem zárja ki. A főépítész részére feltett kérdések ugyanis egyértelműek e tekintetben, mind a szóbeli, mind az írásbeli megkeresésekre vonatkoztak és a főépítész válasza is nemcsak az írásbeli, hanem a szóbeli megbeszéléseket is kizárta a kisebb méretű háztetőre szerelhető antennák vonatkozásában.

Tény, hogy a sportcsarnok tetejét, mint lehetséges alternatív telepítési helyszínt, mind a perben kirendelt hírközlési szakértő [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] igazságügyi hírközlési szakértő szakvéleménye megfelelőnek, minden tekintetben alkalmazhatónak ítélte. Mindként szakértő leírta azt is, hogy a sportcsarnok magassága legalább 15 méterrel meghaladja a környező lakóingatlanokét, tehát rajta a bázisállomás antennái a jelenlegi helyzetüknél kb. 5-10 méterrel magasabban lennének, illetve lettek volna elhelyezhetők. ([REDACTED] szakértői vélemény 22. oldal első bekezdés, valamint [REDACTED] szakértő alapszakvéleményen 10/19 oldal). [REDACTED] szakértő szakértői véleményében azt is megállapította, hogy az elérhető nagyobb antenna magasságból elérhető előnyök teljes mértékben kompenzálnák a bázisállomáshoz képest kedvezőtlenebb (kissé eltolt) helyzetét. Tehát – bár ez nem követelmény – a bázisállomása erről a helyről, akár a jelenlegi hálózati struktúrával is üzemeltethető lenne. Sem [REDACTED] szakértő nem tett olyan kijelentést szakértői véleményeiben, hogy a szokásos 6 méternél magasabb tartószerkezetre lenne szükség a sportcsarnok tetejére történő antenna szerelés esetén.

b) Felülvizsgálati kérelmünkben kifejtettük, hogy súlyosan jogszabálysértő a másodfokú bíróság azon állásfoglalása, mely szerint a másodfokú eljárásban meghallgatott, sokáig alperesi alkalmazott, [REDACTED] több, mint 10 év távlatából feltételezéseken alapuló tanúvallomása alapján a két szakértői véleménnyel ellentétben azt állapította meg, hogy a sportcsarnok tetején lévő antenna elhelyezése esetén a megfelelő lefedettséghez 6 métert meghaladó magasságú tartószerkezetre lett volna szükség, amely a ténylegesen megvalósult bázisállomáshoz képest nagyobb mértékű zavarást eredményezett volna.

E megállapításban, tehát mind a 6 métert meghaladó magasság valótlan és szakmaiatlan, mind az itteni elhelyezéshez képest megállapított nagyobb mértékű zavarás iratellenes és szakmaiatlan. A másodfokú bíróság és a Kúria sem győződött meg arról, hogy a sportcsarnok környékén jóval kevesebben laknak, ritkábban lakott környékről van szó, sőt egyik oldalán egyáltalán nincsenek lakóházak. Az is minden alapot nélkülöző megállapítás, hogy a sportcsarnok tetején történő elhelyezés esetén az antenna egyes felperesek ingatlanaitól valóban távolabb, más felperesek ingatlanaihoz viszont még közelebb lenne, mint a jelenlegi helyszínen.

c) Sem a Kúria, sem a másodfokú bíróság ítélete nem tartalmaz indokolást arra vonatkozóan, hogy miért nem fogadható el az alperes esetében alternatív telepítési helyszíneként a Napfény Hotel teteje.

A jogerős ítéletben indokként ezzel kapcsolatban csak annyi szerepel, hogy ez a helyszín egyik szakértő véleményében sincs feltüntetve a Kúria pedig bár megemlíti a hotelt, mint lehetséges helyszínt, de semmilyen indokát nem adja annak, hosszas hivatkozásaink ellenére, hogy ezt miért nem fogadja el.

Felülvizsgálati kérelmünkben ezzel kapcsolatban részletesen kifejtettük, hogy a távközlési szakértőknek nem volt feladatuk és céljuk, hogy átvegyék az alperes hálózattervezési tevékenységét és feltárják valamennyi lehetséges alternatív helyszínt. Csupán az volt a feladatuk, hogy arról nyilatkozzanak, hogy az adott bázisállomást csak és kizárólag ott lehetett volna-e létesíteni vagy esetleg más helyszínen is szóba jöhet-e. Az alperes több beadványában is a [REDACTED] tetejét műszakilag alkalmasnak minősítette, csupán arra hivatkozott, hogy „nem volt kivel érdemben tárgyalni, mivel a tulajdonosi helyzet nem volt egyértelmű”. Egy másik beadványában pedig az alperes akként fogalmazott, hogy a „közeli 8 emeletes Napfény Hotel tetejére való település azért nem volt lehetséges, mert az peres eljárás alatt állt, így az nem volt tárgyalóképes.”

Az alperes tehát elismerte, hogy a [REDACTED] műszakilag lehetséges alternatív helyszín volt, csak technikai, jogi akadályokra hivatkozott. Ezzel kapcsolatban a másodfokú eljárásban és a felülvizsgálati kérelmünkben is részletesen levezettük, hogy a közhiteles ingatlan-nyilvántartásból könnyedén megállapítható lett volna bárki, így az alperes által is, hogy ki a tulajdonosa a [REDACTED] és a tulajdoni lapon az is szerepelt, hogy melyik bíróság előtt, milyen per volt folyamatban. Azonban az ingatlan-nyilvántartásból az is megállapítható volt, hogy a perindítás tényét már 2007. december 13-án törölték, tehát 2008. augusztus 18-án, amikor a perbeli bázisállomás helyét rögzítették az alperes alkalmazottai már háromnegyed éve már nem állt per alatt a [REDACTED] és az ingatlan-nyilvántartásból a Hotel aktuális tulajdonosa is megállapítható lett volna, akivel az alperes tárgyalhatott volna az antenna elhelyezéséről, azonban erre az alperes kísérletet sem tett. Ilyen körülmények között nyilvánvalóan jogellenes a jogerős ítélet és a Kúria ítéletének azon megállapítása, hogy az alperes a helyszín kiválasztása során kellő alapossgal és gondossággal járt el és hogy bizonyította volna azt, hogy nem volt más lehetséges alternatív helyszín, ahol nem vagy csak lényegesebb kisebb mértékű zavarással valósult meg az antenna telepítése. Sajnálatos módon a fenti [REDACTED] kapcsolatos előadásunkat, és az ezzel kapcsolatos okirati bizonyítékokat is lényegében indokolás nélkül hagyta figyelmen kívül a Kúria és a jogerős ítélet is.

d) Hivatkoztunk már a másodfokú eljárásban és a felülvizsgálati kérelemben is arra, hogy Dr. [REDACTED] szakértő szakvéleményében **egy további alternatív helyszínt** is megjelölt a bázisállomás telepítésével kapcsolatban, mégpedig a keresési zóna észak-keleti sarkánál elhelyezkedő többféle kereskedelmi célú ingatlan területén, ahol [REDACTED] **benzinkút és különböző kereskedelmi létesítmények** vannak. A szakértő megállapítása szerint a térség jellege miatt a bázisállomás itt is kisebb zavaró hatást fejtene ki, mint a [REDACTED] szám alatt. Előadta a szakértő a szakvéleményében azt is, hogy antenna telepítéséhez szükség lett volna egy kb. 10 méteres magasztásra. Ezt a másodfokú bíróság jogerős ítéletében már úgy interpretálta, hogy 10 métert meghaladó tartószerkezet építése lett volna szükséges, amelyet azonban B [REDACTED] [REDACTED] helyi építési szabályzata a létesítés idején nem tett lehetővé.

A felülvizsgálati kérelmünkben hivatkoztunk arra, hogy a **másodfokú bíróság ezen megállapítása is kirívóan iratellenes, valótlan, egyrészt a szakértő nem 10 métert meghaladó tartószerkezetről, hanem kb. 10 méteres magasztásról beszélt, másrészt a bíróság még megközelítő pontossággal sem jelölte meg, hogy milyen építési szabályzat, milyen rendelkezéséről van szó, amely megtiltaná a 10 méteres tartószerkezet alkalmazását.**

Feltehetően a másodfokú bíróság azzal sem volt tisztába, hogy vonatkozó helyszín melyik város területéhez tartozik különben nem említette volna Balatonboglár és Balatonlelle városok építési szabályzatát is. Az iratokból egyértelmű ugyanis, hogy itt Balatonlelle területéről van szó és bár a peres iratokban egyáltalán nem található ezen város építési szabályzata, így az is kérdéses, hogy azt a bíróság hogyan nézhette meg, azonban az alperes 2016. augusztus 24-én kelt beadványához mellékelte 7-es számú mellékletből kitűnik, hogy Balatonlelle polgármestere küldött levelet az alperes nevében eljáró [REDACTED]

hogy Balatonlelle építési szabályzata és az építésügyi hatósága **csak a 30 méteres antenna tartó torony létesítését nem engedélyezi. Szó sem volt tehát arról, hogy egy kb. 10 méteres valamelyik kereskedelmi épület tetejére szerelendő antenna tekintetében történt volna a megkeresés az illetékes Önkormányzat felé az alperes részéről és semmi nem bizonyítja a másodfokú bíróság azon állítását, hogy az ilyen 10 méteres antenna tartó felszerelése tiltott lett volna az építési szabályzat szerint Balatonlelle külső ipari övezetében.**

A Kúria felülvizsgálati határozatában ezen perdöntő hivatkozásunkkal sem foglalkozott. Amennyiben megkísérelt volna a Kúria indokolási kötelezettségének eleget tenni és szembesült volna a fenti, az iratokból is megállapítható tényekkel, úgy az az ügy érdemét döntően befolyásoló körülmény lett volna.

e) Hasonlóképpen nem állapíthatta volna meg a másodfokú bíróság és a Kúria azt, hogy az alperes a felelősség alól sikeresen kimentette magát, amennyiben azon hivatkozásunkkal is – a másodfokú bíróság érdemben, a Kúria pedig bármilyen módon – foglalkozik, hogy Dr. ██████████ igazságügyi szakértő szakvéleményében, de az alperes saját beadványaiban is egyezően adták elő, hogy a perbeli bázisállomást az alperes két másik környékbeli bázisállomással kezdte együtt tervezni, de a tervezés elhúzódása miatt a másik két állomást, már korábban fixálta az alperes, tehát annak ellenére, hogy egy időben történő körütekintő tervezést kezdett azzal, hogy a környező két bázisállomás helyét korábban fixálta a perbeli bázisállomás tekintetében a saját mozgásterét korlátozta. A másik két bázisállomás közül a legutóbbi csak 3 hónappal és 11 nappal került korábban rögzítésre, mint a perbeli bázisállomás. Az alperes is elismerte, hogy ő maga vállalt kockázatot a másik két antenna korábbi telepítésével a felperesek kárára, mert ahogyan dr. ██████████ ██████████ szakértő megállapította „*az alperes műszaki szakembereinek logikáját követve ezzel azonban gyakorlatilag már el is döntött hogy a perbeli bázisállomást kizárólag az adott családi házas övezetben kijelölt 100 méteres keresési zónán belül lehet telepíteni.*”

A Kúria a fenti az alperes kimentési felelősségét ugyancsak alapjaiban támadó érvelésünkkel sem foglalkozott, ítéletében egyetlen szóval sem.

C./ A fegyveregyenlőség elvének sérelme

Az Alkotmánybíróság több határozatában, végzésében is kifejtette, hogy a tisztességes eljárásnak része az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a felek között a fegyverek egyenlősége.

A fegyverek egyenlőségének súlyos sérelmét jelentette mind a jogerős ítéletben, mind a Kúria ítéletében, hogy a bíróságok ██████████ igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő, ██████████ ██████████ igazságügyi hírközlési szakértők szakvéleményeit nem teljes egészében vették alapul, hanem abból kiragadtak a számukra, a koncepciójuknak megfelelő megállapításokat, sőt több esetben a bíróságok kifejezetten szakértői kompetenciát igénylő kérdésekben foglaltak állást a szakértői véleményekkel szemben:

- Ilyen volt azon kifejezetten ingatlanforgalmi szakértői kompetenciába tartozó kérdés, amelyben a másodfokú bíróság megállapította, hogy a perbeli bázisállomás tájidegensége nem tekinthető zavarásnak, a tájidegenség önmagában nem akadályozza vagy korlátozza más ingatlanok birtoklását és rendeltetésszerű használatát. A másodfokú bíróság szerint az, hogy a tulajdonos milyen küllemű – a birtoklást és a használatot szerinte egyébként nem zavaró – épületet, berendezést vagy más létesítményt lát az ingatlanról az csak esztétikai kérdés, amely a polgári jog eszközeivel nem értékelhető.

Ez önmagában és logikailag is vitatható állítás, hiszen hogyan lehetne az esztétikai kérdés, hogy valaki a saját ablakából három tagból álló egyenként 6 méter magas fém oszlopokon álló, vélhetően zajos sugárzó hatást kifejtő mobilátjátszó antennákat lát folyamatosan.

Emellett ez a kérdés alapvetően az ingatlanforgalom szubjektív részéhez tartozó kifejezett szakkérdés, amelyben egyébként a szakértő a másodfokú bíróságtól eltérő álláspontot foglalt el.

A Kúria ezen jogsértésre vonatkozó hivatkozásunkra is mellőzött mindenfajta indokolást.

- Ugyancsak a másodfokú bíróság szakkérdésben való állásfoglalása, az a hivatkozás miszerint mindaddig míg az átjátszó állomások egészségre ártalmas sugárzása tudományos módszerekkel nem igazolt, addig alaptalannak kell tekinteni az átjátszó állomások egészségre ártalmas sugárzástól való félelmet. Felülvizsgálati kérelmünkben kifejtettük, hogy ez a megállapítása kifejezetten téves és szakmaiatlan, ugyanis elsősorban az interneten megfelelő keresési szó beütésével látható hogy nagy számú szakember, tudós kifejezetten bizonyítottan tartja az említett átjátszó állomások sugárzásának káros hatását az egészségre. Az ENSZ egészségügyi szervezete a WHO is potenciálisan rákkeltő kategóriába sorolta a mobilátjátszó sugárzókat. Így **nemcsak szakmaiatlan és antihumánus, hanem téves jogszabály értelmezést is képvisel a másodfokú bíróság álláspontja, mivel ilyen bizonytalan helyzetben nem abból kellene kiindulni, hogy nem bizonyított az, hogy ártalmas lenne a bázisállomások sugárzása, hanem abból, hogy ezen sugárzásnak az emberre gyakorolt ártalmatlansága nem bizonyított.**

Ugyancsak szakmaiatlan és már-már morbid a másodfokú bíróság azon érve, hogy az egyéb mobil informatikai eszközök és elektromágneses sugárzást kibocsájtó eszközök, pl. mikrohullámú sütő használatához, mint szintén ártalmatlan eszközhöz hasonlítja a nap 24 órájában sugárzást környékbeli lakosokra kibocsátó mobilátjátszó állomásokat.

- Ugyancsak a fegyveregyenlőség elvét sérti a másodfokú bíróságnak a bázisállomásnak a sportcsarnok tetején való elhelyezésével összefüggő, a már korábbi pontokban kifejtett egyoldalú és iratellenes álláspontja.
- Álláspontunk szerint az is a fegyveregyenlőség elvének sérelmét jelenti, hogy a másodfokú bíróság több tényállási elemet és szakkérdést a hosszabb ideig az alperes alkalmazásában álló [REDACTED] tanúvallomása szerint fogadott el, szemben a rendelkezésre álló iratokkal és szakértői véleményekkel.

D./ Az ésszerű határidőn belüli elbírálás követelményeinek sérelme

A felperesek az elsőfokú bíróságnál a keresetlevelet 2014. szeptember 12-én nyújtották be, a Kúria ítéletét 2020. január 21-én vették kézhez. A három eljárási szint 5 évig 4 hónapig és 9 napig tartott, ezen belül a Kúria eljárása, több, mint másfél év időtartam volt.

Ez a körülmény is sérti a felperesi indítványozók tisztességes eljáráshoz való jogát.

E./ Az egyéniesítés követelményének mellőzése

Az eljárási bíróságok megsértették a tisztességes eljáráshoz való jogát a felpereseknek azzal is, hogy bár kétségtelenül nagy számú felperes vett részt a perben, azonban ez a körülmény nem eredményezhette volna azt, hogy a bíróságok az egyéni körülményeket nem veszik figyelembe és általánosító, summás megállapításokat következtetéseket tesznek valamennyi felperesre vonatkozóan.

A Kúria indokolás 32. bekezdésben írt azon hivatkozás, hogy a sportszarnok egyes felperesek ingatlanaitól valóban távolabb van, de más felperesek ingatlanaihoz még közelebb lenne, mint a jelenlegi helyszínen, érthetetlen hivatkozás a tekintetben, hogy ebben az esetben az egyes felperesekre miért von le ugyanolyan jogi konzekvenciát a bíróság, mint a más helyzetben lévő felperesekre vonatkozóan.

Ugyanez vonatkozik a másodfokú bíróságnak azon megállapítására is, amelyben az egyes felperesi ingatlanokról az antenna átjátszó láthatóságára von le következtetést, megállapítván, hogy egyes ingatlanokról nem látható a bázisállomás, de ezt a hátrányos értékítéletet azon felperesekre is ugyanolyan jogi konzekvenciával vonja le, mint az egyébként az ingatlanból a bázisállomást kifejezetten látó felperesekre vonatkozóan.

Mind a másodfokú bíróság mind a Kúria indokolásából az tűnik ki, hogy a felpereseket mint igényérvényesítő közösséget, mint egy csoportos igényérvényesítés alanyát vesszük figyelembe és nem pedig önálló az igényüket egy perben érvényesítő különböző jellemzőkkel és szempontokkal, illetve adottságokkal rendelkező felpereseket.

II. Az Egészséges környezethez való jog sérelme

Az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése szerint Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. A (2) bekezdés szerint „*aki a környezetben kárt okoz köteles azt – törvényben meghatározottak szerint – helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni.*”

A korábbi években a hasonló ügyekben eljáró igazságügyi ingatlanforgalmi szakértők és eljáró bíróságok is, beleértve a Kúriát is, egyetértettek abban, hogy a mobilátjátszó állomások sugárzó hatásának káros egészségügyi hatásától való félelem, realitás, széles körben elterjedt és köztudomású tény. A Kúria több hasonló korábbi ítéletében azt is kimondta ezzel kapcsolatban, hogy a tudomány álláspontja nem egységes e sugárzó hatásnak az emberi egészségre gyakorolt hatását illetően.

A jogerős ítélet ezzel kapcsolatban azt a megállapítást teszi, hogy mindaddig, amíg az átjátszó állomások egészségre ártalmas sugárzása tudományos módszerekkel nem igazolt, alaptalannak kell tekintetni az átjátszó állomások egészségre ártalmas sugárzástól való félelmet. A felülvizsgálati kérelemben több szempontból támadtuk ezt a megállapítást és ennek a szükségtelen zavarás, mint a jogellenesség megállapíthatóságára vonatkozó következményeit is. A jogerős ítélet a fenti megállapítást annak ellenére tette, hogy tényállási elemként maga is elfogadta azt, hogy a perbeli antenna telepítése előtt a környékbeli lakók **több, mint százan egy tiltakozó levelet fogalmaztak meg és írtak alá, melyben kifejezetten a káros egészségügyi hatásoktól való félelmüket, illetve az ingatlanuk értékére gyakorolt csökkentő hatást jelölték meg.** Utaltunk arra is, hogy az interneten megjelenő hírekből látható, hogy gyakorlatilag az egész országban mindenütt, ahol szóba kerül bázisállomás telepítése, ott a helyi lakosok tiltakoznak az ellen, hasonló okokból, mert féltik az egészségüket, illetve az ingatlanjaikat. Ez is köztudomású tény.

Az interneten megtalálható szakmai publikációk között nagy számú komoly szakemberek, szakértők által írott cikk található, amely az antennák sugárzó hatásának emberi egészségre gyakorolt negatív hatását bizonyítottan tekinti. Az hogy az adott egyénre ez az állandó sugárzás hogyan hat, az egyén teherbíró képességétől, szervezetétől függ. Különösen káros ez a sugárzás a gyermekekre, amelynek következtében Európa több országában már megtiltották a gyermekintézmények közelében mobilátjátszó állomások telepítését.

Már köztudomású ténynek tekinthető annyi helyen megjelent, hogy az ENSZ Egészségügyi Világszervezete a WHO, a mobilátjátszó állomások által kibocsájtott sugárzást a lehetséges rákkeltő kockázati kategóriába sorolta.

Az első- és másodfokú bíróság ezen fontos alapelv teljes figyelmen kívül hagyásával és egy kifejezetten egészségügyi szakterületre tartozó szakkérdésben foglalt állást, figyelmen kívül hagyva az Alaptörvény XXI. cikk (1. és 2.) bekezdésben írt követelményeket. A Kúria kifejezett kérésünk ellenére nem foglalt állást ebben a kérdésben, az ítélet indokolásában.

A jogerős ítélet álláspontunk szerint az Alaptörvénybe ütköző módon foglalt állást egy kifejezetten szakkérdésben és figyelmen kívül hagyta azt, hogy a perben a sugárzás emberi egészségre gyakorolt káros hatásától való félelem nemcsak a szükségtelen zavarás felperesek által hivatkozott egyik eleme, hanem egy olyan kategória, amely egyik oldalról az alperes gazdasági tevékenységének kifejtéséhez a mobilszolgáltatáshoz szükséges, de amely szükségtelenül zavar, főleg, ha azt az emberek otthonához kifejezetten közelre telepítik. A legnagyobb érték az emberi élet és egészség, nemcsak erkölcsi, hanem jogi oldalról is védendő és értékelendő fogalmak, amelyet az eljáró bíróságok teljesen figyelmen kívül hagytak.

A fentieknek, illetve az Alaptörvény hivatkozott szakaszának figyelembevétele esetén a jogerős ítéletnek, illetve a Kúriának is azt lehetett volna csak megállapítani – a jogerős ítéletben írtakkal szemben – hogy amíg a mobilantennák sugárzó hatásának a tudomány szerint az emberi egészségre káros hatása is lehet és amíg ennek az ellenkezője nem bizonyítható kétséget kizáróan, addig ebből a tényből, **köztudomású tényből** kell kiindulni a jogalkalmazónak is, és nem az ellenkezőjéből.

A fentiek szerint a felperesek úgy látják, hogy a jogerős ítélet és a Kúria ítélete ezen okból is Alaptörvénybe ütköző és ez nemcsak a bírói döntést érdemben befolyásoló körülmény, hanem alapvető alkotmányjogi jelentőségű is.

III./ A tulajdonhoz való jog sérelme

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerint „*Mindenkinek jog van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.*”

A (2) bekezdés szerint „*Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.*”

A tulajdonjog egyik részjogosítványa a használati jog. Azzal, hogy az alperes az indítványozók ingatlanainak közvetlen közelében létesített és működtet jelenleg is bázisállomást ezen jogát sérti az indítványozóknak, azaz az ingatlanjaikhoz fűződő használati jogot.

A bírói gyakorlat szerint a Ptk. 100. §-ban írt szükségtelen zavarás jelenti a hasonló ügyekben a jogellenességet, a jogellenes magatartást. Ennek egyik fontos megnyilvánulása az ingatlanokhoz fűződő használati jog különböző módon történő korlátozása. Az alperes által működtetett antennák közelsége, azok tájidegen jellege, több esetben a kilátás és a panoráma elrontása, mind olyan zavarásnak minősülnek, amelyeket az első- és másodfokú bíróságnak, valamint a Kúriának is a régi Ptk. 100. §-át úgy értelmezve kellett volna alkalmaznia, hogy kellő súllyal vegyék figyelembe az Alaptörvény idézett XIII. cikkében foglaltakat is.

A perben [REDACTED] egészségügyi ingatlanforgalmi szakértő részletesen nyilatkozott külön-külön ezen zavaró körülményekre, megállapítva egyúttal azt is, hogy a felperesi ingatlanok használati értéke tulajdonjoguk korlátozása miatt csökkent.

Ezt a szakkérdésnek minősülő állásfoglalást a jogerős ítélet nem fogadta el, azt felülbírált és szakértői kompetencia hiányában attól eltérő megállapításokat tett. Abban a két zavaró körülményben, amelyben a zavarás tényét a másodfokú bíróság elismerte ott is vitatta, hogy ez a zavarás a szükségtelen mértéket elérné. Abban korábban egységes volt a bírói gyakorlat, különösen a Kúria gyakorlata, hogy ilyen esetekben a különböző érdekek összemérésének, annak mérlegelésének van helye. Álláspontunk szerint ezt a mérlegelést a másodfokú bíróság nem végezte el, a Kúria pedig az indokolásából kitűnően nem is foglalkozott ezzel a kérdéssel.

Az Alkotmánybíróság a 7/1991 (II.28) AB határozatában kifejtette, hogy *a tulajdonjoghoz kapcsolódó részjogosítványok korlátozása csak akkor jár magának a tulajdonjognak, mint alkotmányos jognak a korlátozásával, így csak akkor alkotmányellenes, ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan.*

Miként az Alkotmánybíróság vizsgálja a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányossága szempontjából a két oldal érdekeit, úgy a felperesek perében eljáró bíróságoknak is ezt kellett volna tenniük. Az indítványozók ingatlanjaik tulajdonjogát még azt megelőzően szerezték, hogy az alperes a sugárzó antennáit felszerelt az ingatlanjaikhoz igen közel eső Bercsényi utca 14. szám alatti ház tetejére. Az indítványozók tehát mindenféle korlátozástól és teherrel, valamint a használati jogot csorbító zavarástól mentesen jutottak ingatlan tulajdonjogukhoz és az alperes ezt a zavarástól mentes, a használati jogot hátrányosan nem érintő állapotot zavarta meg aránytalanul és szükségtelenül a bázisállomás odatelepítésével.

Azzal, hogy az eljáró bíróságok az alperes kimentési felelőssége körében meg sem vizsgálták az alternatív telepítési helyszínek közül a Napfény Hotelt, amelyre nemcsak a felperesek hivatkoztak, hanem maga az alperes is és műszakilag megfelelőnek ismerte el a 8 emeletes épület tetejére való antennaszerelést, **súlyosan megsértették nemcsak a régi Ptk. 100. §-át, hanem az Alaptörvény hivatkozott XIII. cikk (1) bekezdését is.**

Ugyanezen jogsérelmet okozta a felperesek számára az, hogy a többi lehetséges alternatív telepítési helyszínt, a Sportcsarnok tetejét, valamint az OMV benzinkút területén történő elhelyezési lehetőséget sem tisztességesen, alaposan vizsgálták az eljáró bíróságok.

A fentiekén kívül az is a felperesek alapjog sérelmét eredményezte, hogy az első- és másodfokú bíróság valamint a Kúria sem írta az alperes terhére azt a körülményt, hogy a vele kapcsolatban álló, hozzá közeli mási átjátszó állomás helyszínével együtt, egy időben határozza meg a helyszíneket és ebben az esetben nem korlátozta volna be magát, az alperes a felperesek ingatlanjainak közvetlen közelében történő elhelyezés vonatkozásában.

A fentiek alapján megállapítható, hogy valamennyi az ügyben eljáró bíróság lényegében nem is vizsgálta az alperesi gazdasági érdek és a felperesi tulajdonkorlátozás arányosságát és az Alkotmánybíróság döntéseiben megfogalmazott azt a követelményt, hogy az alperes esetében csak az elkerülhetetlenség, tehát kényszerítő ok nélküli megvalósítás a felperesek tulajdonjoghoz kapcsolódó részjogosítványainak sérelmét jelenti.

Az indítványozók szerint a jogerős ítélet és a Kúria alapjog sértését támasztja alá a fenti okok miatt az **Alkotmánybíróság III.576/2014 számú, az ilyen tárgyú ügyekkel foglalkozó határozata.**

V.A jogalkalmazás egységének sérelme

Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint „a *rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.*”

Indítványunkban már többször hivatkoztunk az **Alkotmánybíróság 2018. évi június 08. napján kelt III/576/2014 számú határozatára,** illetve elsősorban annak indokolására.

Ebben a határozatban az Alkotmánybíróság a 2015. júniusáig született Legfelsőbb Bírósági és Kúriai joggyakorlatot összefoglalja, kifejezetten ügyszámmal megjelölve és ismertetve több döntést, melyek mind a mobilszolgáltatók által az általuk létesített bázisállomásokkal, a környező ingatlanokban okozott károk, illetve az azzal kapcsolatos felelősség vizsgálata körében születtek. Ahogyan az Alkotmánybíróság is megállapította és a Kúria egyébként több döntésében már 2015. óta is kifejezte, ez a bírói gyakorlat kifejezetten egységes, melynek megváltoztatására nincsen ok. Több tucat Legfelsőbb Bírósági és Kúriai ítélet jeleníti meg és fejtí az egyes részkérdések vonatkozásában ezt az egységes gyakorlatot és többek között a **13/2014 számú Polgári Elvi Döntésben** is ez kifejezésre jutott.

Az indítványozókkal szemben hozott jogerős ítélet és a Kúria ettől az egységes joggyakorlattól jelentősen eltért ügy, hogy a jogerős ítélet a korábbi egységes gyakorlattal szemben valótlán, egyoldalú, szubjektív indokolásokat fogalmazott meg, a Kúria pedig lényegében nem is indokolta eltérését saját korábbi gyakorlatától.

Ez az eltérés vonatkozik a szükségtelen zavarás és annak részelemei megítélésében. Az átjátszó állomások tájiidegenségének, környezetbe nem illőségének megítélésére, azon tény valódiságára és köztudomású jellegére vonatkozóan, hogy a bázisállomások káros sugárzó hatásától az emberek túlnyomó részt félnek, és ez a félelem objektívizálódik az ingatlanforgalomban is és az ingatlanok értékcsökkenését eredményezi.

Továbbá az alperesi kimentési felelősség vizsgálata körében is eltértek a bíróságok a korábban kialakult egységes joggyakorlattól, valójában nem fogadták el azt a korábbi általános jogelvet, hogy az alperes csak abban az esetben mentesülhet a felelőssége alól, ha bizonyítja, hogy az átjátszó állomást csak és kizárólag az adott helyszínen volt lehetősége létesíteni és semmilyen más helyszín, mód vagy egyéb körülmény nem mutatkozott arra, hogy a felperesek nem vagy a megvalósultnál kisebb mértékű zavarást legyenek kötelesek elviselni. Nem alkalmazták továbbá azt a 13/2014 számú Polgári Elvi Döntésben kifejezetten szereplő alapvetést sem, hogy az alperesek felelősség az objektívhez közelítő felelősségnek minősíthető.

Az indítványozók szerint a fent részletezett, de az egyes itt hivatkozott sérelmek az indítvány más részeiben részletesen kifejtettek alapján is a jogerős ítélet és a Kúria döntése az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésében írt követelményt is sérti.

3./ Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Az indítványozók nem kezdeményezték az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletek végrehajtásának felfüggesztését.

b) Az indítványozók jogi képviselővel járnak el az Alkotmánybíróság előtt, amely ügyvédi meghatalmazások eredeti példányát csatolják.

c) Az indítványozók személyes adataik nyilvánosságra hozatalához nem járulnak hozzá.

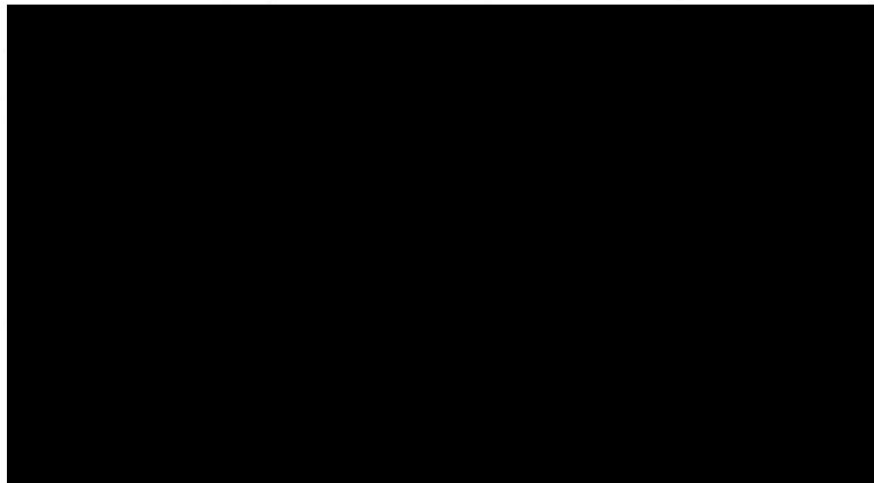
d) Az indítványozók csatolják az érintettségüket alátámasztó dokumentumokat egyszerű másolatként:

- A Kúria Pfv.III.21038/2018/11 számú ítéletét, és annak átvételét igazoló okiratok,
- a Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.077/2017/19 számú ítéletét,
- a Kaposvári Törvényszék 19.P.21286/2014/75 számú ítéletét,
- az indítványban hivatkozott előzményi pernek minősülő Pécsi Ítéltábla Pf.IV.20465/2011/6 számú hatályon kívül helyező végzését
- a Kaposvári Törvényszék 24.P.20238/2012/14 számú ítéletét.
- a Kúriához benyújtott felülvizsgálati kérelmünket, valamint annak pontosítását és a felülvizsgálati eljárásban tett érdemi nyilatkozatunkat.

e) Indítványozzuk továbbá, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szeresse be a Kaposvári Törvényszéktől a teljes iratanyagot, mert amennyiben az Alkotmánybíróság a szakértői véleményeket is meg kívánja tekinteni egyrészt azok igen nagy terjedelműek, másrészt az indítványozóknak az nem színes nyomtatásban, csak fekete-fehérben áll rendelkezésükre.

Hódmezővásárhely, 2020. március 17.

Tisztelettel:

92. n. ált. kérelm
+ 91. alhatározás perem
KT. Előkezelés XXXVI. v
/ V, XXXVIII., XLI, XLIII, XLVIII v
Faprosok által 91. ált.
perem /

2 / mint a sorozat alatt 91. ált.
perem + I, II, III + Kúria írt
+ ítéletet által megleltet megkezelés
21 Alhatározásból

3, 42 2020 x. 30.

41, 31

L

